

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.04.2015, sp. zn. 8 Tdo 290/2015, ECLI:CZ:NS:2015:8.TDO.290.2015.1

Číslo: 22/2016

Právní věta: Závazný pokyn policejního prezidenta č. 83/2006, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích, je interní normativní instrukcí, ale není obecně závazným normativním právním aktem, a proto sám o sobě není ani „jiným právním předpisem“ ve smyslu zákonného znaku uvedeného v § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Pokud však jednotlivá ustanovení citovaného závazného pokynu vymezují povinnosti policisty v souladu s příslušným zákonem, zejména zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a nestanoví-li více povinností či omezení než zákon, na jehož podkladě byl pokyn vydán, pak se tím jen konkretizují zákazy, příkazy a povinnosti stanovené zákonem. Vykonával-li policista svou pravomoc v rozporu s takto konkretizovanými zákazy, příkazy nebo povinnostmi, lze u něj dovodit postup „odporující jinému právnímu předpisu“ i s poukazem na závazný pokyn policejního prezidenta.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.04.2015

Spisová značka: 8 Tdo 290/2015

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Zneužití pravomoci úřední osoby

Předpisy: § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoník

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněných M. K. a M. T. proti usnesení Krajského soudu v Brně - pobočky ve Zlíně ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 6 To 219/2013, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Okresního soudu v Uherském Hradišti pod sp. zn. 13 T 173/2011.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 28. 1. 2013, sp. zn. 13 T 173/2011, byli obvinění nstržm. M. K. a nstržm. M. T. (dále uváděni bez policejních hodností) uznáni vinnými přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kterého se podle skutkových zjištění dopustili tak, že obvinění M. T. a J. K. jako členové hlídky a obviněný M. K. jako

velitel hlídky Policie České republiky, Dopravního inspektorátu Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, Územní odbor U. H. (dále jen „Dopravní inspektorát“), dne 12. 8. 2010 v 08.25 hodin v K. obviněný M. T. při výkonu dohledu nad silničním provozem změřil radarem překročení nejvyšší povolené 50 km rychlosti v obci o 14 km/hod. řidičem osobního auta tovární značky AUDI A8, dnes již odsouzeným J. K., vozidlo bezprostředně poté zastavil obviněný J. K. a společně s ním a obviněným M. K. začali s řidičem řešit zjištěný přestupek, odsouzený J. K. ve snaze vyhnout se postihu v 08.40 hodin telefonicky kontaktoval obviněného M. P., vrchního inspektora Dopravního inspektorátu, jehož o situaci informoval, a požádal ho o intervenci, čemuž jmenovaný vyhověl okamžitým telefonickým hovorem s obviněným M. T., na základě něhož obvinění M. K., M. T. a J. K. v rozporu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 273/2008 Sb.“), § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 361/2003 Sb.“), a článku 1 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 83/2006, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích (dále jen „ZPPP“), přestože přestupek s J. K. na místě nevyřešili, nese-psali oznámení o přestupku a obviněný M. T. vyznačil do protokolu v záznamovém zařízení radaru poznámku, že vozidlo nezastavili, J. K. vrátili doklady od vozidla a nechali jej odjet, načež ten pak opětovně v 08.44 hodin telefonoval obviněnému M. P., sdělil mu, jak dopadl, a nabídl jemu a zainteresovaným policistům úplatek v podobě bedny nespécifikovaného destilátu, což obviněný M. P. opakovaně odmítl, a poté dne 7. 1. 2011 věc přestupku vedenou pod č. j. KRPZ-61769/PŘ-2010-151106 v informačním systému Policie České republiky ETŘ z důvodu uvedeného v § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, i přes svoji informovanost šetřil a odložil v rozporu se skutečným stavem věci.

2. Za tyto přečiny byli oba obvinění podle § 329 odst. 1 tr. zákoníku odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvanácti měsíců. Bylo též rozhodnuto o vině a trestech obviněných M. P., J. K. a J. K., o jejichž dovolání se nyní v této trestní věci nejedná.

3. Proti tomuto rozsudku Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 28. 1. 2013 podali odvolání obvinění M. P., M. K., M. T., J. K. a J. K. Krajský soud v Brně - pobočka ve Zlíně jako soud odvolací o nich nejprve rozhodl rozsudkem ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, tak, že rozsudek soudu prvního stupně ohledně obviněných M. K., M. T. a J. K. podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř. zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. tyto obviněné podle § 226 písm. a) tr. ř. zprostil obžaloby a odvolání obviněných M. P. a J. K. podle § 256 tr. ř. zamítl.

4. Nejvyšší soud jako dovolací soud na základě dovolání podaných proti tomuto rozsudku odvolacího soudu obviněnými M. P. a J. K. a nejvyšším státním zástupcem v neprospěch obviněných M. K., M. T. a J. K. proti zproštujícímu výroku rozhodl usnesením ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. [8 Tdo 109/2014](#), tak, že dovolání obviněných J. K. a M. P. odmítl. Z podnětu dovolání nejvyššího státního zástupce podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. rozsudek Krajského soudu v Brně - pobočky ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, v části týkající se obviněných M. K., M. T. a J. K. v celém rozsahu zrušil, a to včetně navazujících rozhodnutí, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Brně - pobočce ve Zlíně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

5. Na základě tohoto rozhodnutí Nejvyššího soudu poté, co Krajský soud v Brně - pobočka ve Zlíně věc ve zrušené části znovu projednal, rozhodl usnesením ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 6 To 219/2013, tak, že odvolání obviněných M. K., M. T. a J. K. směřující proti rozsudku Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 28. 1. 2013, sp. zn. 13 T 173/2011, podle § 256 tr. ř. jako nedůvodná zamítl.

Dovolání a vyjádření k nim

6. Proti tomuto posledně citovanému usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně podali obvinění M. K. a M. T. prostřednictvím téhož obhájce samostatná dovolání opřená o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. Vzhledem k tomu, že obě dovolání se obsahově i formulačně téměř doslovně shodují, je možné jejich obsah a argumenty konstatovat ve vztahu k oběma dovolatelům současně, jen s vyznačením odchylek uvedených jmenovitě u každého z nich.

7. Dovolatelé shodně uvedli, že rozsudek soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení skutku, že je dán extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a provedeným dokazováním a že byla porušena základní práva obviněných. Každý z obviněných napadl výrok, jímž odvolací soud zamítl jejich odvolání. Oba vytkli nedostatečný popis skutku, který je popsán a rozveden v odůvodnění tak, že nevykazuje všechny zákonné znaky přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, protože absentuje vymezení konkrétního jednání u každého z nich i přesto, že nebyli shledáni vinnými jako spolupachatelé, a tedy každý z nich musel naplnit všechny jednotlivé znaky citovaného přečinu.

8. Oba obvinění brojili proti tomu, že naplnili pojem vykonávání pravomoci způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, což považovali za podstatné i vzhledem k tomu, že skutková podstata trestného činu podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku je skutkovou podstatou s tzv. blanketní dispozicí, a proto tím spíše bylo nutné vyžadovat preciznost při vymezení porušené povinnosti stanovené jiným právním předpisem. Ve vztahu k ZPPP uvedli, že upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích, avšak jde o předpis interního charakteru, který není možno zahrnout do kategorie „jiný právní předpis“. Jeho případné porušení by mohlo být posouzeno jako kázeňský přestupek či přestupek ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb. Obvinění též vytkli, že soudy nevycházely z konkrétního znění ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. a z § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 Sb., ale jen konstatovaly jejich porušení, což odporuje judikatuře Nejvyššího soudu, např. usnesení ze dne 11. 7. 2012, sp. zn. [7 Tdo 1330/2011](#), když odvolací soud vady rozsudku soudu prvního stupně, především jeho nepřezkoumatelnost, nenapravit. K porušení povinnosti vyplývající z ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. obvinění namítali, že upravuje obecnou povinnost, je pojmenováno jako „Iniciativa“ a v zásadě stanoví povinnost policisty v pracovní době provést úkon v rámci své pravomoci. I přesto soudy nerozvedly, v čem konkrétně mělo být každým z obviněných porušeno, a není zřejmý ani žádný konkrétní úkon, k němuž byl každý z nich povinován. Podle § 45 odst. 1 písm. b) a i) zákona č. 361/2003 Sb. byli povinni se zdržet jednání, které mohlo vést ke střetu služebních zájmů, neohrozit důvěru v nestranný výkon služby a zejména nezneužívat žádné výhody ve svůj prospěch či ve prospěch jiné osoby. Žádné okolnosti, které by svědčily o porušení těchto pravidel, ze skutkových zjištění podle obviněných nevyplývají a soudy se spokojily jen s povšechným konstatováním bez toho, aby poskytly bližší zdůvodnění učiněného závěru o porušení uvedených ustanovení u každého z obviněných zvláště a jejich jednání spolehlivě odlišily. V tomto směru proto obvinění označili napadená rozhodnutí za nepřezkoumatelná, protože bylo nutné podmínky trestnosti interpretovat na základě zásad trestního práva, a to mimo jiné i zásady subsidiarity trestní represe, což soudy nesplnily.

9. V dovolání obvinění též poukázali s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. [I. ÚS 733/01](#), ze dne 4. 6. 1998, sp. zn. [III. ÚS 398/97](#), a ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. [IV. ÚS 260/05](#), na porušení principu presumpce nevinoty a zásady *in dubio pro reo*, jež soudy v jejich trestní věci dostatečně nerespektovaly. Namítali, že nepostižení přestupce na místě bylo důsledkem jeho nesouhlasu s tzv. blokovou pokutou, a proto jeho vyřešení později nemůže být považováno za jednání s úmyslem opatřit jinému prospěch. Oba obvinění shodně tvrdili, že se žádného výkonu pravomoci odporujícímu jinému právnímu předpisu nedopustili, naopak řešili přestupek až do doby, než odsouzený J. K. odmítl zaplatit pokutu na místě, a požadoval věc předat do správního řízení, což se také stalo, přičemž obvinění už nemohli dále ovlivnit, jak s věcí naloží obviněný M. P. Závěry, které

soudy v tomto směru učinily, neodpovídají provedeným důkazům, protože z těch plyne, že přestupek J. K. dovolatelé řešili až do doby, než tento jako přestupce odmítl zaplatit pokutu a požádal o předání do správního řízení, což bylo posléze učiněno, a proto mu byly doklady vráceny. Takový postup byl zcela v souladu s postupy, k nimž byli povinováni. K tomu obviněný M. T. uvedl, že pokud vyhotovil „Záznam o přestupku“, lze tento dokument považovat za oznámení přestupku. Nemohl však již ovlivnit, jak bylo v dalším postupu s tímto záznamem naloženo. S obviněným M. P. nehovořil a na řešení předmětného přestupkového řízení proti J. K. se aktivně vůbec nepodílel. Jeho vinu a povinnost k přestupkovému jednání nelze v posuzované věci dovozovat toliko z toho, že na místě působil jako velitel hlídky. Obviněný M. K. uvedl, že se nemohl dopustit vytýkaného jednání, protože přestupek řešili kolegové obvinění J. K. a M. T., kdežto on sám dořešoval přestupek jiného přestupce, a navíc neměl ani jako člen hlídky povinnosti jako velitel hlídky, jímž byl obviněný M. T., proto považuje za nesprávný skutkový závěr, že „přestupek na místě nevyřešili“, neboť takový závěr je v příkrém rozporu s provedeným dokazováním i skutečným stavem věci.

10. Z uvedených důvodů oba obvinění v závěru svých dovolání shodně navrhli, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 6 To 219/2013, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

11. Státní zástupce působící u Nejvyššího státního zastupitelství ve vyjádření k podaným dovoláním uvedl, že pokud by skutečně „vrátili doklady od vozidla a nechali J. K. odjet“, nemohlo dojít k naplnění zákonných znaků trestného činu, neboť za situace, kdy přistižený řidič odmítl projednání svého přestupku v blokovém řízení, nebyl důvod držet jej dále na místě přestupku. Tuto část popisu skutku však nelze vytrhávat z kontextu celé skutkové věty, podle níž podstata jednání dovolatelů spočívala v tom, že v dokumentaci k předmětnému přestupku zatajili, že na místě zjistili identitu pachatele, kteréžto jednání podle skutkové věty odsuzujícího rozsudku spočívalo v tom, že „nesepsali oznámení o přestupku“ a že obviněný M. T. „vyznačil do protokolu v záznamovém zařízení radaru poznámku, že vozidlo nezastavili“. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, že soud měl na mysli nesepsání oznámení o přestupku identifikovaného pachatele a že také vyznačení poznámky o nezastavení vozidla mělo zamezit takové identifikaci a že obvinění měli před propuštěním řidiče zaznamenat jeho identitu v uvedeném záznamu i v protokolu, avšak toto neučinili a řidiče nechali odjet. To vše je z popisu skutku zřejmé, a proto popsaná skutková zjištění jako celek odpovídají užití právní kvalifikaci. Státní zástupce rovněž připomenul, že předmětným skutkem se Nejvyšší soud již jednou zabýval v usnesení ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. [8 Tdo 109/2014](#), v němž mimo jiné dospěl k závěru, že podstatou této části jednání obviněných bylo propuštění pachatele přestupku „bez potřebných záznamů“, tedy především bez zaznamenání jeho identity, a proto neshledal, že by popis skutku ve vztahu k právní kvalifikaci podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku trpěl nějakou podstatnou vadou. Státní zástupce podotkl, že dobrou pověst policejního sboru nepochybně ohrožuje každé takové jednání policistů, které svědčí o absenci jejich nestrannosti při šetření zjištěných přestupků, jelikož nedostatek nestrannosti ohrožuje základy právního státu podle článku 1 odst. 1 Ústavy, založeného na rovnosti lidí v právech ve smyslu článku 1 Listiny základních práv a svobod. Z uvedených důvodů státní zástupce považoval konkrétní dovolací důvody uvedené obviněnými za zjevně neopodstatněné, a proto jejich dovolání navrhl odmítnout podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

III.

Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud po zjištění, že podaná dovolání splňují formální náležitosti dovolání, jsou přípustná podle § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř., byla podána osobami oprávněnými podle § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), posuzoval, zda obviněnými vznesené argumenty po obsahové stránce naplňují jimi uplatněné dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř., neboť jen na podkladě dovolání relevantně opřené o některý

ze zákonem taxativně vymezených dovolacích důvodů lze napadená rozhodnutí a řízení jim předcházející podrobit věcnému přezkoumání.

13. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. lze uplatnit, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení, aniž by byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. S ohledem na obsah podaných dovolání a vzhledem k tomu, že odvolací soud napadené rozhodnutí soudu prvního stupně ve smyslu § 254 odst. 1 tr. ř. věcně přezkoumal, je zřejmé, že obvinění použili uvedený dovolací důvod v jeho druhé alternativě, neboť současně dovolání opřeli i o důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

14. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Podle něho se dovoláním vytýkají výlučně vady právní, tedy to, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze vytýkat též „jiné nesprávné hmotněprávní posouzení“, kterým se rozumí zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva. Na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedení dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci procesních, a nikoliv hmotněprávních ustanovení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. [5 Tdo 708/2006](#)).

15. Výjimku z tohoto pravidla představuje pouze zjištění extrémního nesouladu mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením věci, o který by mohlo jít pouze tehdy, byly-li by zjištěny a prokázány vady a nedostatky svědčící o zásadním zjevném nerespektování zásad a pravidel, podle nichž mají být uvedené postupy realizovány. Jen v takovém případě by mohlo dojít k průlomu uvedených kritérií vymezujících dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (srov. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2005, sp. zn. [III. ÚS 578/04](#), a ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. [I. ÚS 553/05](#)).

16. Nejvyšší soud v této trestní věci ohledně dovolatelů M. T. a M. K. rozhodoval již dříve z podnětu dovolání nejvyššího státního zástupce usnesením ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. [8 Tdo 109/2014](#), jímž tomuto dovolateli vyhověl (věc těchto obviněných byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí), neboť se zřetelem na závěry, které učinil ohledně použitelnosti zajištěných odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu, jimiž se zabýval též i na podkladě dovolání obviněného M. P., uložil soudu druhého stupně, aby se znovu zabýval i odvoláními nyní jmenovaných dovolatelů a rozhodl o vině těchto obviněných při dodržení zásad stanovených v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. (§ 265s odst. 1 tr. ř.).

17. Jestliže obvinění M. T. a M. K. shodně v dovoláních namítali porušení zásad *in dubio pro reo*, presumpce nevinny či shledávali extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními provedenými důkazy, jde o výhrady, které na jimi označený dovolací důvod nedopadají, protože těmito námitkami nevytýkali hmotněprávní vady, jak dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. určuje. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud se ve svém předcházejícím usnesení ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. [8 Tdo 109/2014](#), k obdobným námitkám dovolatelů velmi podrobně vyjadřoval a zabýval se rozsahem provedení dokazování i použitelností důkazů, není nutné tyto skutkové skutečnosti znovu posuzovat, neboť jsou již ve zmíněném rozhodnutí popsány.

18. Napadená rozhodnutí, jež korespondují se závaznými právními názory vyslovenými Nejvyšším soudem v jeho předchozím rozhodnutí v této věci, netrpí vadami. Přezkoumávaná rozhodnutí jsou zcela správná a v souladu se všemi zákonnými požadavky kladenými na soudní rozhodnutí a jejich

odůvodnění, neboť z nich vyplývají všechny skutečnosti podstatné z hlediska logičnosti a přezkoumatelnosti napadených rozhodnutí (§ 125 odst. 1, § 134 odst. 2 tr. ř.). Shledán nebyl ani obviněnými namítaný extrémní nesoulad mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními na straně jedné a z nich vyvozenými právními závěry na straně druhé.

IV.

Důvodnost dovolání

19. Pokud jde o výhrady, které obvinění uplatnili v souladu s jimi označeným důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a to zejména k jejich výhradám, že neporušili takové právní předpisy, které jim ukládaly konkrétní povinnosti, nebo že se trestného činu nedopustili proto, že žádné konkrétní jednání jim není kladeno za vinu, je třeba uvést, že obvinění byli uznáni vinnými přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jehož se dopustí úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu. V případě § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku jde o zákonné ustanovení s tzv. blanketní dispozicí, neboť odkazuje na jiný „právní předpis“, tzn. jakoukoliv právní normu nebo i na více norem.

20. Obviněným jako policistům vykonávajícím hlídku je konkrétně kladeno za vinu porušení § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., podle něhož v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil. Dále podle zjištění soudů porušili též § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 Sb., podle něhož mezi povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru patří - mimo jiné - zdržet se jednání, které může vést ke střetu zájmu služby se zájmy osobními a ohrozit důvěru v nestranný výkon služby, zejména nezneužívat ve prospěch vlastní nebo v prospěch jiných osob informace nabyté v souvislosti s výkonem služby a v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody [písm. b)], chovat se a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru [písm. i)].

21. Obvinění rovněž nesplnili povinnosti plynoucí z článku 1 ZPPP, který stanoví, že příslušníci Policie České republiky jsou v řízení o přestupcích vždy povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti občanů i své vlastní a usilovat o to, aby občanům v souvislosti s touto činností nevznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu prováděného opatření. Podle okolností případu jsou policisté povinni občany v potřebném rozsahu poučit o jejich právech a povinnostech (odstavec 1). Policisté postupují tak, aby jednotlivé přestupky byly náležitě objasněny a jejich pachatelé zjištěni. Za tímto účelem zjišťují skutkový stav věci a současně příčiny a podmínky, které páčání přestupku umožňují. K odstraňování těchto příčin a podmínek a celkovému předcházení a zabraňování páčání přestupků činí vhodná preventivní opatření (odstavec 2). V řízení o přestupcích jsou policisté dále povinni důsledně uplatňovat základní zásady činnosti správních orgánů stanovené právním předpisem (§ 2 odst. 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), především zásady procesní ekonomie a hospodárnosti při volbě a provádění úkonů (odstavec 3).

22. V případě přezkoumávaného trestného činu jde o „nesplnění povinnosti vyplývající z jeho pravomoci“ tehdy, když pachatel (coby speciální subjekt) nesplní povinnost uloženou mu zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona a případně konkretizovanou jeho pracovní nebo funkční náplní (srov. č. 19/1981 Sb. rozh. tr., s. 110, 111). Takovou povinnost nesplní i ten, kdo ji úmyslně opomene splnit, je si vědom možných následků své nečinnosti a je s nimi srozuměn. Příslušníci policie jsou povinni v mezích zákona zakročít, popřípadě učinit jiná opatření nezbytná k provedení zákroku, zejména je-li páčán trestný čin nebo přestupek (srov. § 10 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb.).

23. Spornou otázkou pokládanou dovolateli je, zda, případně za jakých podmínek, lze za „jiný právní předpis“ ve smyslu § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, ve vztahu k němuž policista vykonává pravomoc způsobem, jenž je v rozporu s ustanoveními vymezujícími jeho povinnosti, považovat i Závazný pokyn policejního prezidenta č. 83/2006, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích.

24. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 83/2006, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích, je interní normativní instrukcí, ale není obecně závazným normativním právním aktem, a proto sám o sobě není ani „jiným právním předpisem“ ve smyslu zákonného znaku uvedeného v § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Pokud však jednotlivá ustanovení citovaného závazného pokynu vymezují povinnosti policisty v souladu s příslušným zákonem, zejména zákonem č. 273/2008 Sb. a zákonem č. 361/2003 Sb., a nestanoví-li více povinností či omezení než zákon, na jehož podkladě byl pokyn vydán, pak se tím jen konkretizují zákazy, příkazy a povinnosti stanovené zákonem. Vykonával-li policista svou pravomoc v rozporu s takto konkretizovanými zákazy, příkazy nebo povinnostmi, lze u něj dovést postup „odporující jinému právnímu předpisu“ i s poukazem na závazný pokyn policejního prezidenta.

25. V posuzované věci soudy ustanovení článku 1 ZPPP zjevně aplikovaly prostřednictvím a odvozeně od příslušných zákonných ustanovení obsažených v zákoně č. 273/2008 Sb. (§ 10 odst. 1) a zákoně č. 361/2003 Sb. [§ 45 odst. 1 písm. b), i)], což jsou konkrétní právní předpisy (obecně závazné normativní právní akty) zakládající povinnosti příslušníků policie. Je proto potřebné zdůraznit, že jsou to především povinnosti definované v uvedených zákonem vymezených ustanoveních, která obvinění porušili, a v návaznosti na ně nesplnili ani povinnosti a postupy, jež jsou jim ukládány zmíněnou interní normativní instrukcí, které jsou s uvedenými zákonnými povinnostmi plně v souladu, toliko je konkretizují a uvádějí s větší přesností a ve větších detailech. Z těchto důvodů, když je mezi porušením zákonem stanovenými povinnostmi a těmi, jež vymezuje citovaný závazný pokyn policejního prezidenta, vzájemný soulad, lze u dovolatelů vyvodit postup odporující jinému právnímu předpisu ve smyslu § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku též s poukazem na závazný pokyn policejního prezidenta, jak tomu bylo v projednávané trestní věci.

26. Na základě zjištěných skutkových okolností se oba dovolatelé jako policisté zpronevěřili svým služebním povinnostem v počátku šetření přestupku, když v pozici podřízených, hlídku konajících policistů, na pokyn nadřízeného spoluobviněného M. P. zjevně ve prospěch přestupce tohoto za zjištěný přestupek nepotrestali, a aniž by o zjištěném přestupku a jeho předání ke správnému řízení učinili jakýkoli záznam, uvedli, že řidiče nezastavili, a tudíž neidentifikovali (tuto skutečnost v protokolu ze záznamového zařízení radaru vyznačili „xxx“ - viz č. l. 100). Toto jejich vědomé zastírací jednání posléze umožnilo další nezákonný postup obviněnému M. P.

27. K námitce obviněných, že v popisu skutkových zjištění není řádně uvedeno konkrétní jednání a z něho plynoucí porušení právních předpisů u každého jednotlivě, je třeba uvést, že čin obviněných byl podle skutkových zjištění popsán soudem prvního stupně spáchán v zásadě tím, že dne 12. 8. 2010 jako hlídka Policie České republiky, Dopravního inspektorátu, ve složení obviněných J. K., M. T. a M. K. při výkonu dohledu nad silničním provozem změřili radarem překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci u osobního auta řízeného odsouzeným J. K., a i když vozidlo bezprostředně poté zastavili a začali s řidičem řešit zjištěný přestupek, na základě telefonického požadavku odsouzeného J. K. o intervenci adresovaného obviněnému nrap. M. P. a následného telefonického hovoru již odsouzeného M. P. s obviněným M. T. přestupek s J. K. na místě nevyřešili, nese-psali oznámení o přestupku a do protokolu v záznamovém zařízení radaru učinili poznámku, že vozidlo nezastavili a odsouzenému J. K. vrátili doklady od vozidla a nechali jej odjet.

28. Je tak patrné, že v přezkoumávané skutkové větě jde o čin čtyř obviněných, jejichž trestné jednání se v něm odráží, a je třeba zdůraznit, že konkrétní jednání obou dovolatelů jsou od ostatních

oddělitelná a konkretizovaná ve vztahu k přečinu, který v nich je sledován. Podle popsaných okolností se obviněný M. T. činu dopustil tím, že jako člen hlídky Policie České republiky, Dopravního inspektorátu, při výkonu dohledu nad silničním provozem změřil radarem překročení nejvyšší povolené 50 km rychlosti v obci o 14 km/hod. řidičem J. K., vozidlo bezprostředně poté zastavil obviněný J. K., společně všichni tři původně obvinění začali s řidičem řešit přestupek a věděli, že přestupník telefonicky kontaktoval obviněného M. P., vrchního inspektora, a požádal ho o intervenci, čemuž jmenovaný vyhověl okamžitým telefonickým hovorem s obviněným M. T. Na základě toho všichni tři v rozporu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 Sb. a článku 1 ZPPP přestupek na místě nevyřešili, nese-psali oznámení o přestupku a obviněný M. T. vyznačil do protokolu v záznamovém zařízení radaru poznámku, že vozidlo nezastavili, a J. K. vrátili doklady od vozidla a nechali jej odjet. Ve vztahu k obviněnému M. K. jsou v popsaném skutku uvedena obdobná zjištění, jichž se dopustil jako velitel hlídky.

29. Přestože u obviněného M. K. nejsou jmenovitě a výslovně uvedeny veškeré úkony, jež vedly k výsledku a protiprávnímu vyřešení přestupku obviněného J. K., je z dikce a průběhu celého činu zřejmé, že se spolupodílel na tomto postupu, který nasvědčuje tomu, že šlo o společné jednání všech tří členů hlídky.

30. Ve smyslu § 23 tr. zákoníku, jež definuje spolupachatelství, je rozhodné společné jednání, o něž jde, byl-li trestný čin spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, tehdy odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé). Uvedená dikce předpokládá, aby byly společně splněny dvě podmínky, a to spáchání trestného činu společným jednáním a úmysl k tomu směřující. O společné jednání jde tehdy, jestliže každý ze spolupachatelů naplnil svým jednáním všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, nebo jestliže každý ze spolupachatelů svým jednáním uskutečnil jen některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu, jež je pak naplněna jen souhrnem těchto jednání, anebo také tehdy, jestliže jednání každého ze spolupachatelů je aspoň článkem řetězu, přičemž jednotlivé činnosti - články řetězu - směřují k přímému vykonání trestného činu a jen ve svém celku tvoří jeho skutkovou podstatu a působí současně (srov. [rozhodnutí č. 36/1976](#), [č. 49/2009-I](#) a [č. 42/2010](#) Sb. rozh. tr.).

31. Pro posouzení činu spáchaného společným jednáním více pachatelů není určující, zda je přímo a konkrétně ve výroku rozsudku citováno ustanovení § 23 tr. zákoníku nebo výslovně uvedeno, že jde o spolupachatelství, ale rozhodná je faktická povaha takového činu a vzájemné propojení s ostatními osobami, které se na něm podílely (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2002, sp. zn. [7 Tdo 368/2002](#)).

32. Ze všech rozvedených důvodů není pro posouzení trestní odpovědnosti dovolatelů rozhodné, který z hlídkujících policistů s nadřízeným M. P. telefonicky hovořil, resp. že tak činil pouze obviněný M. T., neboť na místě šetření přestupku se v inkriminovaný okamžik nacházeli všichni tři, tj. jak obviněný M. T., tak M. K. (rovněž J. K., jenž však dovolání nepodal), a tudíž oba tito dovolatelé v postavení policistů plnících povinnosti jako úřední osoby, při výkonu služby vykonávali pravomoc policisty způsobem odporujícím shora uvedeným právním předpisům, a to v úmyslu opatřit jiné osobě neoprávněný prospěch, jenž v posuzované věci spočíval v nestíhání J. K. za přestupek spáchaný na úseku dopravy. Je nepochybné, že oba dovolatelé po všech stránkách naplnili skutkovou podstatu přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.

33. Nejvyšší soud se proto ztotožnil se závěry soudů nižších stupňů, které shledal správnými a v souladu se zákonem, a dovolání obviněných M. K. a M. T. jako zjevně neopodstatněná podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.